

DATOS IDENTIFICATIVOS

Intervención socioeducativa para a inclusión social

Materia	Intervención socioeducativa para a inclusión social			
Código	O05G130V01405			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernandez Guerra, Ernesto Barreira Arias, Alberto Jose			
Profesorado	Barreira Arias, Alberto Jose Fernandez Guerra, Ernesto			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	<p>O ámbito profesional do educador/a social é moi amplo, e entre a variedade de ámbitos profesionais cobra un especial interese a poboación en situación de exclusión social. Favorecer a inserción social de persoas e colectivos desta poboación, atender as súas necesidades sociais, culturais, educativa, sanitarias e laborais e prever esas situacións son algúns dos contidos da práctica profesional do educador/a social.</p> <p>Este profesional necesita dunhas bases teóricas e metodolóxicas que poidan ser alicerces da súa intervención, así mesmo necesita dunhas estratexias de intervención de carácter sociopedagóxico que lle faciliten coñecer e achegarse aos colectivos e persoas desadaptadas.</p> <p>Dende esta materia preténdese dar resposta a ámbolos dous aspectos, dotando ao profesional da Educación Social das competencias e coñecementos necesarios para o seu desenvolvemento, así como das bases da indagación e o coñecemento autónomo, que serán fundamentais para a súa continua reciclaxe e adaptación ao cambiante medio onde terá que exercer a súa profesión.</p>			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicarlas ás realidades socioeducativas
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
A15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
A16	Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos

A22	Estar comprometido coa calidade de actuación e moverse de acordo cos principios deontolóxicos do/a educador/a social
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe
B14	Adaptación a situacións novas
B15	Creatividade
B18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida
B19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional
B20	Orientación á calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os ámbitos xerais da intervención socioeducativa e a súa relación coa Educación Social e colectivos sensibles a ser intervidos.	A5 A6	B1
Coñecer as características dos principais colectivos de desadaptación social.	A6	
Coñecer os supostos pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos que sexan alicerces dos procesos de intervención socioeducativa en situacións de exclusión social.	A1 A5	B1 B2
Coñecer e comprender as bases legais, sociais e persoais da inadaptación e exclusión social.	A5	
Coñecer os fundamentos teóricos e metodolóxicos da intervención socioeducativa, os seus ámbitos de actuación, técnicas e recursos e servizos socioeducativos dispoñibles.	A1 A5 A6	B1 B2
Planear procesos de intervención en situacións de desadaptación social, avaliando o ámbito sobre o que se actúa, priorizando as necesidades de acción ás que se pretende dar resposta, especificando o modelo teórico de intervención no que se basea, os recursos necesarios para elo e a proposta metodolóxica coa que será avaliada dita intervención.	A4 A7 A9 A10 A12 A22	B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B18 B19 B20
Utilizar técnicas concretas de intervención socioeducativa e comunitaria que permitan detectar factores de desadaptación e exclusión que dificultan a inserción social e laboral	A7 A12 A15 A16	B7 B19
Recoñecer a diversidade e a multiculturalidade como fonte de crecemento persoal e social.	A3 A22	B10 B12 B19
Recoñecer a importancia do compromiso ético e social nos procesos de intervención educativa na exclusión social	A22	B12 B19
Manter unha actitude de autocrítica aberta á innovación		B8 B12 B19

Contidos

Tema

Tema 01.- Conceptualización da desadaptación social. A súa relación con outros conceptos.	01.1.- A exclusión social: concepto, ámbitos e factores de risco. 01.2.- A desadaptación social: precisións conceptuais e marco teórico. 01.3.- Teorías da inadaptación social.
Tema 02.- Marco normativo e administrativo da intervención socioeducativa na exclusión social	02.1.- Bases legais que afectan a situacións de exclusión social. 02.2.- Medidas institucionais para dar resposta a desadaptación social.
Tema 03.- O educador/a social e a intervención socioeducativa en situacións de desadaptación social.	03.1.- Principios da intervención socioeducativa ante a desadaptación e a exclusión social. 03.2.- Fases do proceso de intervención. 03.3.- Problemas fundamentais de desadaptación social e estratexias de intervención. A intervención educativa como estratexia fundamental.
Tema 04.- Ámbitos e áreas de intervención en situacións de desadaptación social.	04.1.- A intervención socioeducativa no ámbito da delincuencia e o cárcere. 04.2.- A intervención socioeducativa no ámbito das minorías étnicas. 04.3.- A intervención socioeducativa no ámbito dos fluxos migratorios. 04.4.- A intervención socioeducativa no ámbito da pobreza. 04.5.- A intervención socioeducativa no ámbito hospitalario.
Tema 05.- Elaboración e avaliación de programas de intervención socioeducativa en situacións de exclusión social.	05.1.- Avaliación do contexto e de necesidades. 05.2.- Deseño do programa. 05.3.- Implementación. 05.4.- Avaliación do programa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	7.5	15	22.5
Presentacións/exposicións	0.5	3	3.5
Foros de discusión	0	5	5
Titoría en grupo	3	6	9
Estudo de casos/análises de situacións	18	0	18
Sesión maxistral	15	30	45
Traballos e proxectos	0	30	30
Probas de tipo test	2	0	2
Estudo de casos/análise de situacións	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. O estudante ou o grupo presenta o resultado obtido na elaboración do programa a desenvolver sobre a temática da materia, ou mesmo formula cuestións sobre os atrancos que poden xurdir durante o proceso
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	As actividades desenvolvidas na aula serán obxecto de atención personalizada, sempre que o alumno o requira. Nas tutorías prestarase atención personalizada a todos os alumnos que o necesiten. Tanto as actividades de aula como as de carácter autónomo poden ser obxecto de atención personalizada.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.	15
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	5
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	20
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30
Estudo de casos/análise de situacións	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nota: As cualificacións do cadro precedente aparecen expresadas en porcentaxes

AVALIACIÓN ALUMNADO PRESENCIAL

Para superar a materia será necesario, acadar como mínimo o 50% da puntuación nas seguintes probas:

1. Traballos e proxectos + presentacións/exposicións (Necesario obter un mínimo de 1,5 puntos)
2. Estudo de casos/análise de situacións (Necesario obter un mínimo de 1 punto)
3. Proba tipo test modalidade A (Necesario obter un mínimo de 1,5 puntos)
4. Traballos de aula+Foro de discusión (Necesario obter como mínimo 1 punto)

Son criterios sumativos entre sí e nunca se poderá sumar se nalgún deles non se conquiere o mínimo establecido.

AVALIACIÓN ALUMNADO NON PRESENCIAL:

A avaliación deste alumnado farase de igual xeito que a do alumnado presencial, agás nas probas de Traballos de aula e presentacións/exposicións, sendo incrementada a puntuación correspondente destas á do tipo Test. É dicir, para superar a materia haberá que acadar como mínimo o 50% da puntuación nas seguintes probas:

1. Traballos e proxectos (necesario obter un mínimo de 1 punto)
2. Estudo de casos/análise de situacións (necesario obter un mínimo de 1 punto)
3. Proba tipo test modalidade B (necesario obter un mínimo de 2,75)
4. Foro de discusión (necesario obter un mínimo de 0,25)

Son criterios sumativos entre sí e nunca se poderá sumar se nalgún deles non se conquiere o mínimo establecido.

IMPORTANTE:

-Todos os alumnos/as que non acaden unha asistencia aproximada a un 70%-80% das clases teórico-prácticas, pasarán automaticamente á forma de avaliación non presencial.

--A fórmula a aplicar na proba tipo test será: $P=A-(E/n-1)$, onde P=puntuación, A= acertos, E=erros, n=nº de alternativas de resposta. Haberá 3 alternativas de resposta, sendo só unha delas a correcta.

-As actividades teóricas e prácticas poderán ser realizadas polo alumnado asistencial individualmente ou en grupo (máximo de 4-6). O alumnado non asistencial realizará as actividades de xeito individual.

SEGUNDA CONVOCATORIA (XULLO):

Conservaranse as cualificacións das probas superadas en xuño, tendo que examinarse só das partes non superadas.

Bibliografía. Fontes de información

AMORÓS, P. & AYERBE, P (eds.), **Intervención educativa en inadaptación social**, 2000,

AYERBE, P., **La intervención educativa ante la desadaptación social**, 1996,

MARTÍNEZ, A. & MUSITU, G., **El estudio de casos para profesionales de la acción social**, 1995,

ORTE SOCÍAS, C. & MARCH, M.X., **Pedagogía de la inadaptación social**, 1996,

VALLES, J., **Manual del educador social: intervención en servicios sociales**, 2009,

VÉLAZ DE MEDRANO, C., **Intervención educativa y orientación en problemas de inadaptación y exclusión por factores educativos y socioculturales**, 2002,

---

Bibliografía específica

Recomendacións
